

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ' אדר תש"פ | דף היומי בבלי: שבת י.
דף היומי בהלכה: מסעיף ג' עד סעיף ד'.

מוסר: שמירת הלשון - שער התורה שמירת הלשון חלק א' פרק ז' 'ומה טוב' עד חלק ב'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק ב משנה יב 'וכל מעשיך יהיו לשם שמים' עד פרק ג משנה א

צפירת הרגעה: "לקחת את הקורונה בפרופורציה" | בשטפנשט הפרו את הוראות משרד
הבריאות | יהודי נכנס לסטיפלער וביקש: "אני רוצה עשר מכות" ... | 1848

טורים ודעות

**אישים בכירים בכל העולם השתתפו ברקחת שמועות
דמיוניות על וירוס הקורונה, ולדוגמה, שהוא "הנדוס גנטי כחלק
מפרויקט של לוחמה ביולוגית"... ועוד שלל אמירות מטופשות.
אבל רבות! גם היום עדיין מתרוצץ בחוץ המון מידע כוזב...**

"לקחת את הקורונה בפרופורציה" - יעקב א' לוסטיגמן עם צפירת הרגעה

בכירים, בארץ ובעולם, שהפריחו טענות, כמו למשל שהוירוס הנו
'הנדוס גנטי כחלק מפרויקט של לוחמה ביולוגית' ועוד אמירות
מטופשות רבות אחרות שנשמעו מכל עבר.

למה אני מזכיר את כל זה עכשיו? כדי לטפוח לעצמי על
השכם? גם... אבל לא רק. הסיבה העיקרית שאני מזכיר את העבר
היא, משום שאני מדבר על העתיד.

רבותי, גם היום עדיין מתרוצץ בחוץ המון המון מידע כוזב.
מספרים לנו על אחוזי תמותה מחרידים, על כך ש-70 אחוז
מהאוכלוסיה יידבקו בנגיף, ומתוכם ימותו עד חמישה אחוזים...
אין בכל הנ"ל שמץ של אמת.

בואו ניקח כדוגמה את ספינת הקורונה, הלא היא 'נסיכת
היהלום', שבהחלט אפשר להשתמש בה כדוגמה מצויינת לאחוז
התחלואה והתמותה. על גבי הספינה שהו 3,800 בני אדם. הם היו
סגורים במקום אחד, ורמת ההידבקות שלהם היתה גבוהה יותר
מכל מקום אחר. על כך אין חולק.

שלושה שבועות התרוצץ הנגיף בספינה, וכמעט כל הנוסעים
נחשפו אליו. אבל כמה אנשים נדבקו מבין אותם 3800 נוסעים

כבר חודשיים תמימים עוסק כותב השורות [בכובעו הנוסף
ככתב לענייני בריאות (ועוד...) בעיתון 'המבשר' בנושא ה'קורונה'.
מאז החלו להתקבל הדיווחים הראשונים על 30 ו-40 חולים בסין,
הרבה לפני שבארץ מישהו חשב בכלל שהסיפור הזה עלול להיות
בעתיד הקרוב סיפורה של מדינת ישראל, כמו גם סיפורה של כל
ארץ אחרת.

בזמן שאחרים היו אופטימיים מאוד, כותב השורות עקב
בדריכות אחר הדיווחים, והקפיד להתעדכן בכל רסיס מידע. והיה
המון מידע. בעיקר מידע כוזב - 'פייק ניוז' בלשוננו... דיברו על
ירי ברחובות שמבצעים הסינים, על אנשים שנופלים ומתים כמו
זבובים ואיש אינו מטפל בגופותיהם. היו אפילו מקרים מתועדים
כביכול, תמונות של מאות גופות הפזורות ברחובה של עיר, ועוד
ועוד. את כל אלו לא ראיתם מעל גבי עמודיו של עיתון 'המבשר'.
למה? כי המידע הזה היה שקרי.

כתבנו על כך שישנו מידע שקרי המופץ ברבים, ושאינו לו
כל ביסוס אמיתי. הקפדנו לדווח על כל המתרחש, אבל נמנעו
לחלוטין מדיווחים שאינם מבוססים, גם כשהיו פוליטיקאים

מבוגרים, וככל שהגיל עולה כך גם אחוזי התמותה עולים. ההערכות הגרועות ביותר הן שיש 15 אחוז תמותה בקרב חולים בני 80 ומעלה, ופחות מ-4 אחוז בקרב אנשים בני פחות מ-50. אבל ההערכות הללו מבוססות על המקרים הידועים. כלומר, מבין נדבקי הקורונה שנחשפו, אלו הם האחוזים. יתכן שבפועל רבים מאוד נדבקו ולא אותרו ואף אחד אינו יודע עליהם כך שהסטטיסטיקה מעוותת לחלוטין.

מה אני רוצה לטעון בסופו של דבר? אני לא אומר שהמצב נחמד ושהכל בסדר. ממש לא. כותב השורות סבור שהקורונה היא אתגר מורכב מאוד שמערכות הרפואה בארץ ובעולם טרם התמודדו עם שכמותו. ברור לחלוטין שיש לציית לכל כללי הזהירות, להישמע להנחיות ולא לזלזל בהן חלילה וחס. אבל... קחו את זה בפרופורציה.

העובדה שהלימודים בוטלו אינה מלמדת על כך שהמצב יוצא משליטה. ההיפך הוא הנכון. הממשלה החליטה להשתלט על המצב מבעוד מועד, כדי שלא נגיע לאותם תרחישי אימה של 27 אלף מתים בתוך שנה אחת.

הממשלה גם לוקחת בחשבון את התרחישים היותר חמורים, בוחנת את אחוז התמותה במקומות הכי גרועים, ונערכת לאפשרויות כאלו, בדיוק כמו שהיא נערכת כבר הרבה מאוד שנים לאפשרות שמדינת ישראל תושמד חלילה ויהיה צורך להשיב נקמה מתוך צוללת כנגד מדינת האויב שתנקוט בצעד חריג כזה. כולנו יודעים שזה לא יקרה לעולם, ברור לנו שתרחישי האימה נועדו בעיקר לשפר את המוכנות, ולא כדי שיתממשו בפועל. ככה מערכות ממשלתיות עובדות, וכך הן צריכות לעבוד. להיערך לגרוע מכל, ולקוות לטוב ביותר.

וכל זה, עוד לפני שהתחלתי בכלל לדבר על אמונה ובטחון, על שלווה הנפש והרחבת הדעת הנדרשת בהתמודדות עם מצבי משבר, ועוד ועוד.

בואו ניקח את הדברים בפרופורציה הנכונה, נרבה במעשי צדקה וחסד, נקדיש תפילה מדי יום לענין זה, נציית להוראות משרד הבריאות ונמלא אחר ההנחיות בקפדנות, וגם נספר זה לזה קצת בדיחות על קורונה ועל בחירות רביעיות או חמישיות, כי גם לשמור על השפיות זה חשוב, לא פחות מהשמירה על החיים עצמם.

(פורסם ב'המבשר' יום א' פרשת ויקהל פקודי)

ואנשי צוות? - 696. כמה אחוזים זה יוצא מתוך 3,800 מישהו יודע? קצת יותר מ-18 אחוזים. הווי אומר: אחוז ההדבקה של המחלה הנו בסביבות ה-18 אחוזים. בואו נניח שהיו חלק מהנוסעים שלא נחשפו בכלל לנגיף ולכן לא נדבקו - נקבל אולי, אולי! אולי 25 אחוזי הדבקה בסך הכל.

היודעים אתם כמה אנשים מבין נוסעי הספינה כבר החלימו באופן מלא ושחררו לבתיהם? - 325!! עדיין מאושפזים 464 בני אדם, ומתוכם 32 מאושפזים במצב קשה. רוב רובם של המאושפזים בכלל אינם מרגישים חולים, כי הם נדבקו בנגיף אבל לא גילו תסמינים כלשהם. רובם של המאושפזים שכן מרגישים חולים, מצבם קל מאוד והם צפויים להחלים באופן מלא. 32 בני אדם מאושפזים במצב קשה, והנסיון מלמד שגם בקרב המאושפזים במצב קשה, ואפילו במצב קשה מאוד, יש אחוזי החלמה גבוהים מאוד בסייעתא דשמיא. כמה נוסעי הספינה מתו עד כה? שבעה! ולסיכום הנתונים, כמה אחוז מבין נוסעי הספינה מתו? 0.18 אחוז!

אם ניקח את הספינה הזאת כדוגמה למדינת ישראל כולה, בה מתגוררים למעלה משמונה וחצי מיליון בני אדם, נגיע לפחות מ-16 אלף מקרי תמותה בכל רחבי המדינה. 16 אלף מתים זה לא מעט. נכון מאוד. אבל אתם יודעים כמה אנשים מתים בישראל מדי שנה משלל מחלות, תאונות וכל סיבות המוות הקיימות? - למעלה מ-11 אלף.

לכאורה, לפי התרחיש האמור, מקרי התמותה בישראל יקפצו פעם וחצי לעומת מקרי המוות שנרשמים כאן במקרי שגרה. אבל לא כך הם פני הדברים, כי רבים מהמתים בעקבות התחלואה בקורונה הם אנשים הסובלים ממחלות רקע קשות מאוד, בגילאים מבוגרים, כך שמקרי המוות מתקזזים בין התמותה ה'רגילה' ולבין התמותה מקורונה, ובפועל לא אמורים להיות בארץ בסך הכל 27 אלף מתים בשנה זו חלילה, אלא הרבה פחות מכך.

רגע... אל תלכו לשום מקום כי עוד לא סיימנו את החשבון. בואו נבדקו מי הם האנשים השוהים על אותם ספינות טיולים? האם היו שם ילדים? לא! היו שם אנשים בגילאי ה-20? כמעט ולא. רוב האנשים שם היו בני יותר מ-50. למעשה, אחוז גבוה מאוד מתוכם היו בני 70 ומעלה.

מה עוד אנחנו יודעים, שהמחלה קטלנית במיוחד בקרב

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

"חיים זנוויל, אני מצווה עליך לשתות" - אמר הרבי, ומיד פתח ר' חיים זנוויל את עיניו והגביה ראשו לשתות... הוסיף רבינו ואמר: "חיים זנוויל, קום, כבר מאוחר וצריך להתפלל מוסף!" וכאילו לא קרה דבר, קם ר' חיים זנוויל על רגליו ויהי כאחד האדם...

כשהמוני חסידים התאספו בחצר הקודש שטפנשט בניגוד להוראת משרד הבריאות הרומני...

הנעשה.

מיד יצא מחדרו וניגש אליו ושאל לו בזה"ל: "חיים זנוויל, דו ווילסט טרינקען?" - האם אתה רוצה לשתות? ולא ענה. הוסיף הרה"ק בלשון פקודה: "חיים זנוויל, איך הייס דיר טרינקען!" - אני מצווה עליך לשתות! ומיד פתח ר' חיים זנוויל את עיניו והגביה ראשו לשתות כפקודת רבו הקדוש.

מיד הוסיף רבינו לדבר אליו ואמר לו: "חיים זנוויל, שטעל דיך אויף, ס'איז שפעט, מ'דארף גיין דאווענען מוסף" - קום ממקומך. השעה מתאחרת צריך לגשת להתפלל מוסף.

וכאילו לא קרה דבר, קם ר' חיים זנוויל על רגליו ויהיה כאחד האדם.

אמנם על פי מסירתו של הרופא, הגיעו ממחרת יוה"כ רופאים מומחים מטעם הממשלה לבדוק את הצבור אם נדבקו במחלה, אולם כשר' חיים זנוויל עצמו הופיע לפניהם בריא ושלם, ראו שדברי הרופא אין להם בסיס, ואז התנצל הרופא מרוב בושה, והתבטא ואמר: אצל "צאדיק" זה, אף אם יחתכו אדם אברים אברים, בכחו להחיותו...

ואכן ר' חיים זנוויל חי עוד כעשרים שנה אחר עובדה זו.

(גיליון 'באר בשדה' כי תשא תש"פ)

סיפר הרה"ח הישיש זקן חסידי שטפנשט: באחת השנים התפשטה מגפת מחלה מדבקת ר"ל שהפילה חללים רבים, ולפי הוראת הרופאים נאסר לערוך כינוסים ואסיפות ציבור, כדי למנוע את התפשטות המחלה. וכמובן שבחצר הקודש בשטפנשט עולם כמנהגו נוהג, וקהל גדול הגיע להסתופף בצל הרה"ק "צוק" ל ביום הקדוש, ביניהם הרה"ח ר' חיים זנוויל, זקנו של הרה"ק מרימניץ זצ"ל.

לפני תפלת מוסף התעלף ר' חיים זנוויל ואיבד את הכרתו, וככל שניסו להקיצו לא הועיל. הרופא שהוזעק למקום בדק אותו וקבע מיד את מותו, ומשנוכח בריבוי המתאספים הודיע נמרצות כי אחת היא החלטתו למסור לשלטונות על ההתאספות האסורה עפ"י חוק.

לשמע דבריו הקשים השתררה בקרב החסידים חרדה עמוקה מהבאות, ונכנסו לחדר התפלה המיוחד של רבינו וספרו לו על כל המתרחש והמצב הנורא. אך הרה"ק לא הראה שום סימני פחד ודאגה, אדרבה הוא נענה להם: "לא חסר לו מאומה, עליו רק לשתות קצת תה". אמנם כאשר ניסו להשקותו תה לא הראה שום סימני חיות כלל, וישבו אל רבינו הרה"ק והודיעו לו את כל

דקה מתוקה - 60 שניות על הדף היומי

מתי נסע מרן ה'חזון איש' כטרמפיסט בארגז משאית?

שבת דף י

"הנותן מתנה לחברו צריך להודיעו"

באמת לדון מי עשה למי יותר, כדי לדעת מי חייב למי. אלא, הכרת הטוב זו מידה שאדם צריך לרכוש לעצמו, בין שאר המידות הטובות שצריך לרכוש. אם כן, כאשר ההוא עשה לי טובה אני חייב להכיר לו טובה!

מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל אמר הטעם, שאם לא יודיעו - יחשוב שמה שקיבל מגיע לו עפ"י דין ותחסר ממנו הכרת הטוב שנדרש לה. ומה היא הכרת הטוב? הכרת הטוב אין זה תשלום עבור הטובה שפלוגי עשה לי. אם היה זה תשלום, היו צריכים

הבחור נבהל ושאל: "רגע, והלא אני הוא שביקשתי להצטרף לטיול, לעונג ולכבוד הוא לי!"... הגשם הוסיף לרדת, אך ה'חזון איש' לא ממהר להיכנע, חובת 'הכרת הטוב' חשובה מהחיפזון לחסות מהגשם השוטף...

כשראה הבחור כי ה'חזון איש' איתן בדעתו, גייס טיעון חדש ומקורי: "והלא איך ייראה הדבר, אם בשובנו לבני ברק יביטו האנשים ויראו שאני מתרווח לי מלפנים בעוד הרב בבאגז? כל מי שיראה זאת יבוא לחשוד בי שאינני נוהג ברב כבוד, ותיגרם פגיעה בשמי הטוב!" - טען בלהט...

ה'חזון איש' האזין לטיעון ההגיוני וטיכס עצה גאונית: "הבה ניסע, אתה בחזית ואני מאחור. כשנגיע לירכתי בני ברק, נתחלף"...

ולבחור לא היתה ברירה אלא להסכים. הגשם הוסיף לרדת, נהג המשאית משרך את דרכו העירה, כשהבחור יושב בנחת במושב שלצד הנהג, וה'חזון איש' בבאגז' שבאחור, מאמץ את אחיזתו שלא ליפול... כשהגיעו סמוך לבני ברק, עצר נהג המשאית והשניים התחלפו, ה'חזון איש' עבר לשבת מלפנים והבחור נעמד מאחור.

אך בכך לא תמה הכרת הטוב של ה'חזון איש'. בהגיעם לביתו, ביקש ה'חזון איש' מנהג המשאית שיבקש ממנו ברכה, עצה, משהו, כדי שיוכל להשיב לו טובה ולהוקירו על שהביאו לבני ברק בעיצומה של סערה חורפית.

(אנא עבדא)

סיפר הרה"ג ר' אשר קובלסקי שליט"א על סבו רבי שמואל צבי זצ"ל שהרבה להסתופף אצל החזון איש: פעם אחת התלווה אליו להליכת בוקר, פתאום החלו רוחות עזות שהביאו בכנפיהן עננים אפורים, השמים התכסו באפור כהה ומטר עז החל ניתך על הארץ. ה'חזון איש' ומלווהו עמדו בשולי אחד הפרדסים, סמוך לכביש, חשופים לגשם השוטף ההולך ומתחזק. אין כל קורת גג בקרבת מקום, איך אפשר לרוץ בגשם עד בני ברק?!

ואז, כמו אור עולה מן האופק, נראתה משאית ישנה מתקרבת. הנהג הבחין בשני היהודים הזקוקים נואשות ל'טרמפ' שיחלץ אותם מהגשם, והתרגש לגלות כי אחד מהם הוא ה'חזון איש' בעצמו! הוא כמובן עצר והזמינם לעלות.

או אז הורה ה'חזון איש' למלווהו, שיעלה על המשאית וייתשב בכסא שעל יד הנהג, כשהוא עצמו צועד אחורנית לעלות אל הבאגז' הפרוץ שמאחור... הבחור נבהל ונרתע: "לא יתכן!" - קרא מיד, "הרב יעלה וישב על יד הנהג, ואני אעלה לבאגז' מאחור. רבן של ישראל יסע כמו קרטון סחורה, בעוד אני אשב מלפנים!?" - קרא בזעזוע.

ה'חזון איש' חייך, והשיב תשובה שכדאי שתהדהד באוזניו שוב ושוב: "הלא הגעת אתי לטיול בוקר, ליית אותי במסירות. אני חייב לך הכרת הטוב, מבקש לגמול עמך טובה ולהעניק לך את המושב הטוב יותר במשאית - על יד הנהג. אני כבר אסתדר!"

סגולות וישועות

מהיכן נובעות המחלות החדשות בכל דור ודור, ומה הן הרפואות החדשות שנבראות כנגדן?

אולם גם ה'לעומת' זה פועל את שלו, והיצר טוב פועל להוסיף מצוות ומעש"ט, ואלו הן הגדרים והסייגים שמתחדשים בכל דור ודור ע"י רבותינו ז"ל, ומהם נבראות רפואות חדשות בכל דור ודור, וזה מה שאנו אומרים "בורא רפואות", לשון הווה.

(גיליון 'באר בשדה' כי תשא תש"פ)

פעם שח הרה"ק האדמו"ר הזקן מסאדיגורה זי"ע ואמר: בכל דור ודור ממציא היצר הרע עבירות חדשות שעל ידם הוא מסיר את לב האדם מה', וכאשר אדם פוגם בנשמתו אזי גם גופו נפגם, ומכאן נובעות המחלות החדשות שלא נודעו עד הנה.

לפתע מצטעפות עיניו של הבחור והוא שואל בכנות מעוררת רחמים: "איך אגיד ב'הדרן' את המילים 'אנו רצים והם רצים' וכו' - אם אני עדיין לא שומר מצוות? האם אינני שייך ל'הם' ולא ל'אנו'?!..."

זמה השיב מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א על השאלה הנוקבת

מעשה:

רחמים: "איך אגיד את המילים האלה אם אני עדיין לא שומר מצוות? האם אני לא שייך בעצם ל'הם' ולא ל'אנו'?!..."
כיצד מתמודדים עם מציאות משמחת - עצובה זו?
האברך לא העז להחליט לבד אלא ביקש שיבררו זאת עבורו.
למעשה:

הרב מנחם קפלן הי"ו, רכז 'לב-לאחים' בצפון, העביר את השאלה לרשכבה"ג מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א, שתחילה הביע התפעלות מעצם העובדה שבחור שאיננו שומר תו"מ ממש מסיים מסכת.
ואחר-כך אמר, שאם הבחור למד "כמו שצריך ללמוד" - דהיינו שאמר ברכות-התורה לפני הלימוד, אזי הוא יכול לומר בפה-מלא: "אנו רצים והם רצים, אנו רצים לחיי העולם הבא..."
(מתוך 'יתד נאמן')

ג'ש הינו צעיר מתיכון-ממלכתי בחיפה, אשר מגיע בקביעות ללמוד במדרשה של 'לב לאחים' בעיר.
במשך שנה וחצי הוא שקד על לימוד מסכת מכות, בחברותא עם אחד האברכים. כאשר התקרבו השניים לסיום המסכת החלו לתכנן את ה'סיום' המרגש. הראשון בחייו!
לקראת האירוע לימד אותו החברותא את מילות ה'הדרן'. הם קראו ביחד והאברך מסביר היטב את המושגים:
"ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש, ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משכימים והם משכימים, אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים, אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים, אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת..."
לפתע מצטעפות עיניו של ג'ש והוא שואל בכנות מעוררת

יהלומים מגדולי ישראל

"אנשים קוראים סיפורים על רוח הקודש, ואחר כך באים אלי בציפייה ובדרישה שאראה להם רוח הקודש... מה אני אשם שהם קראו סיפורים?!..."

קידם מרן הסטייפלר את מקורבו - "נכנסו אלי אב ובנו, והבן ניגש והראה לי את הפתק שבידו. מציעים לו את פלונית בת פלוני, והוא מבקש שאומר לו (ברוח הקודש) אם זה שידוך הגון אם לאו.
"השבתי לו שאינני יודע. שוב שאל, ושוב עניתי כי איני יודע.
"או אז תפס האב בבנו והוציא, באמרו: 'זה לא רבי זה!...' הוא אינו יודע כלום!"
מרן כל כך רווה נחת מדברי האב, עד שהפטיר באזני מקורבו:
"הנה אחד שמדבר לענין..."

"קוראים סיפורים על רוח הקודש ובאים אלי..."

בכל עת שהיו משמיעים לו מופת כזה או אחר שמספרים עליו, היה טורח וממציא כל דרך אפשרית לפרש, כי אין בזה מופת כלל וכלל. מסתבר, שביקש להמעיט מתוקף הדברים ולהקטין

גרגרים מרתקים מתוך הספר החדש 'הסטייפלר' - זכרונותיו של הרה"ג ר' משה ברזם שליט"א מהשנים בהן זכה להתגדל במחיצת סבו הגדול זצוק"ל
"רוצה עשר מכות"
מפקידה לפקידה היה מרן הסטייפלר זצ"ל מספר לבני הבית דברים מענינים ומשעשעים שאירעו עם הפוקדים את ביתו לצורך זה או אחר.
יום אחד סיפר, כי אחד כתב לו בפתק - שהוא רוצה עשר מכות... הלה התכוון, שהוא מבקש לקנות עשרה עותקים מהספר 'קהלות יעקב' - על מסכת מכות.
"אחד שמדבר לעניין"
ענותותו הגדולה היתה לשם דבר. "היום היה מעשה" -

משפחה גדולה, כולם תלמידי חכמים, יראים ושלמים.

"אין שוטרים בבני ברק"

פעם הסיע אותו אחד במכוניתו ברחובות בני ברק, והבחין שנוהג במהירות מופרזת, והעיר לו בעדינות ובחכמה: "בבני ברק לא מסתובבים שוטרים, לכן צריך לבד לזהר..."

המעטפה נזרקה החוצה

איש צעיר מקנאי ירושלים הופיע בבית מרן על מנת להתווכח עמו בדבר השקפתו, דעת תורה, בענין הבחירות לכנסת. מרן הסטייפלו הבחין במה מדובר, ותיכף הבהיר לו שאינו זקוק לעזרתו בהבנת הסוגיה, שעמדה אז על הפרק במלוא עוזה. באותם ימים עוד סברו הקנאים שיוכלו להפוך את הכרעת גדולי ישראל אודות דרכי המערכה על קדשי ישראל. גם הירושלמי דנן לא אמר נואש, ובעוד מרן מוביל אותו אל דלת היציאה, הספיק להשליך על השולחן מכתב סגור, בו העלה את שורת טענותיו. להפתעתו, עוד בטרם עזב את חצר הבית, ראה את המעטפה החתומה באה בעקבותיו... כך, לפי עדות עצמו, הבהיר לו מרן הסטייפלו שאפילו לרגע קט לא ישלה את עצמו כאילו יש בכוחו לשנות, או להשפיע, על דעתו של גדול הדור.

(נלקט מתוך מאמרו של הרב דב אליאך במוסף 'יתד השבוע' - כ"ו בשבט תש"פ)

את הרושם העז אודות השפעת תפילותיו וברכותיו. וכל שכן שביטל את הדיבורים הרווחים בעם, כאילו שכל הנעשה בעולמות העליונים גלוי ופרוש לפניו כשמלה.

מרגלא בפומיה: "אנשים קוראים סיפורים על רוח הקודש, ואחר כך באים אלי בציפייה ובדרישה שאראה להם רוח הקודש... מה אני אשם שהם קראו סיפורים?!..."

"הבן ילך לישיבה, ואני אתפלל עלייך"

תלמיד נשלח לישיבה לשנתיים. בתום השנתיים רצה להמשיך בישיבה קדושה, אבל ההורים שדאגו ל'תכלית' התנגדו בתוקף. לאחר שיחות ושכנועים התרכך האב, לא כך האם שהמשיכה להתנגד, וביקשה להסתייע בטענה, שאם הבן ילך לישיבה היא תקבל התקף לב... והיה אם הבן לא ילמד בישיבה תיכונית, הדבר יוריד אותה חיים שאולה.

רבו של התלמיד שטח את הבעיה בפני מרן, ששלח להגיד לאמא: "את חוששת שלימודי בנך בישיבה יפגעו בבריאותך. ובכן, נעשה הסכם: הבן ילך לישיבה קדושה, ואני אתפלל עלייך שלא יקרה לך שום דבר"...

האם נכנעה, והיום בנה תלמיד חכם מופלג, ראש כולל ובעל

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי סיומי הש"ס של 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

* חדש! קבלו תזכורת יומית ללימוד הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרכר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש
שלוחה 2/3-4

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית
שלוחה 1

הרב **יצחק לובינשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • אנגלית
שלוחה 2/6

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש
שלוחה 1/3/1

שידורים חוזרים
ממעמדי סיום הש"ס
ומאירועי דרשו
שלוחה 5

הר"ר **יחיאל גולדברג הי"ן**
הפותח בכל יום - באידיש
שלוחה 3/2

הר"ר **אברהם פוקס הי"ן**
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
שלוחה 3/1

הר"ר **שלום יכנס ואברהם פוקס הי"ן**
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע
שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם ניתן ללוש בצק למצות במי פירות שנמהלו במעט מים לפני הלישה?

יחד בקמח.

ולהלכה - לדעת המשנה ברורה, מאחר ויש מהראשונים שסוברים שאין חשש חימוץ כלל בלישה במי פירות שנמהלו בהם מעט מים, ניתן להקל באופן זה שהמים התערבו במי הפירות לפני הלישה, וללוש בהם את הבצק. ולדעת החזון איש, אין להקל.

[ביה"ל תסב, ג, ד"ה הואיל; ביאורים ומוספים דרשו, 32]

כפי שלמדנו, אין ללוש את הבצק למצות במים ובמי פירות יחד, משום שמי הפירות מאיצים את החמצת הבצק. ונחלקו הפוסקים האם דין זה אמור רק באופן שעירבו את מי הפירות והמים בקמח בזה אחר זה, או גם במקרה שנמהלו מעט מים במי הפירות לפני הלישה, ו'התבטלו' בהם, ולאחר מכן עירבו אותם

באיזה יין מותר ללוש בצק למצות למרות שמעורבים בו מים?

ודינו ככל בצק שנילוש ב'מי פירות' (ראה שו"ע לעיל, א).

אולם, בתוך שלושה ימים לדריכה, או אם המים התערבו ביין לאחר שלושה ימים מהדריכה, המים אינם בטלים ביין, ואסור ללוש בצק למצות בתערובת זו של יין ומים.

[שו"ע תסב, ג, משנ"ב י-יא, ושעה"צ יא]

בהמשך לאמור: מים המתערבים ביין בתוך שלושה ימים לדריכת הענבים בגת, הופכים בתום התסיסה הראשונית של שלושת הימים ליין. ולכן, יין שהתערבו בו מים בתוך שלושה ימים לדריכה, מותר ללוש בו בצק למצות לאחר תום התסיסה הראשונית, כיון שהמים המעורבים בו אינם מחמיצים את הבצק,

מהו דין 'ניצוק' המיוחד להלכות יין נסך?

והיין מקלח דרכה לתוך כלי שבתוכו יין נסך, היין שבחבית נחשב כמעורב ביין נסך, ונאסר מחמתו; אולם, אם בחבית היין מעורבים מים בכמות הראויה ל'ביטול' כמות היין האסור שבכלי - היין האסור בטל במים, ואינו אוסר את היין.

[סעיף ג וס"ק ט; ביאורים ומוספים דרשו, 14-15]

באיסורי יין נסך ו'סתם יינם', דהיינו סתם יין של גויים, ישנו דין מיוחד הנקרא 'ניצוק', שפירושו: קילוח זקוף מלמעלה למטה, שאינו נחשב כחיבור לענין טומאה וטהרה, ולא לענין איסורים אחרים, אך נחשב כחיבור לענין יין נסך. ולדוגמה: חבית של יין כשר, שפתחו את הברז הקבוע בה,

* בצק למצות שנילוש ב'מי פירות', כגון יין ושמן, ללא תערובת מים - אינו מחמיץ כלל. וגם נוזלים שאין מקורם מפירות, כגון חלב, דינם כמי פירות. אולם, לאידך גיסא, מי פירות המעורבים במים מאיצים את חימוץ הבצק. ומי שלש בצק מקמח ומי פירות, והתערבו בו מעט מים - חובה לאפותו מיד, כדי שלא יספיק להחמיץ. ובצק שנילוש במים ובמי פירות, ושהה לפני האפייה והחמיץ - נחלקו הראשונים אם הוא נחשב כחמץ רגיל, שאיסורו מדאורייתא, או כחמץ 'נוקשה', שאיסורו מדרבנן; ואם המים מהווים רוב בתערובת, לכל הדעות דינו כחמץ רגיל.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

איזו תערובת אסורה באכילה מחמת החשש שיבשלו אותה?

מדאורייתא אף כשכמות ההיתר מהווה רוב בתערובת, כיון שאף ההיתר יש בו מטעם האיסור; ולכן, מדרבנן, אף ללא בישול, אין האיסור בטל אלא כאשר כמות ההיתר היא פי שישים מכמות האיסור, שאז אף יבשלו את התערובת, אין בכוח האיסור להתפשט בכל ההיתר, והאיסור בטל.

אבל בתערובת מין במינו, היות שאף אם יבשלו את התערובת אין משמעות לטעם האיסור, שהרי מדובר במין זהה - האיסור בטל ברוב אף מדרבנן.

[משנ"ב תמו, צג, ושעה"צ קמד; וראה עו"ש ט]

בתערובת יבשה של איסור והיתר, מדאורייתא די בכך שכמות ההיתר מהווה רוב לעומת האיסור, כדי שהאיסור יתבטל בתוכה. אולם מדרבנן, יש הבדל בין שני מיני תערובת: 'מין במינו', דהיינו שכל חלקי התערובת הם ממין אחד, אלא שזה אסור וזה מותר; ו'מין בשאינו מינו', דהיינו שהאיסור הוא ממין אחד, וההיתר ממין אחר.

בתערובת מין בשאינו מינו, אם יבשלו את התערובת היבשה, יתן מין האיסור טעם במין ההיתר, והואיל ו'טעם כעיקר', כלומר, טעם האיסור נחשב כאיסור עצמו - התערובת תהיה אסורה

הלוח היומי

כ' באדר | ר' משה יהושע ב"ר חיים מאיר הגר זצ"ל, האדמו"ר מויז'ניץ, ב' ישועות משה

ביום זה כפי המובא במס' תענית (פ"ג מ"ח) לאחר שעבר רוב אדר ולא ירדו גשמים, אירע המעשה עם חוני המעגל וירידת הגשמים.

יארצייט:

ת': רבנו יואל ב"ר שמואל סירקיש זצ"ל, ב' בית חדש (הב"ח), אב"ד ור"מ בריסק וקראקא.

ת"א: ר' מאיר ב"ר יעקב הכהן שיף זצ"ל, ב' חידושי מהר"ם שיף ועוד.

תק"ס: ר' דוד ב"ר משה מאגר זצ"ל, רבה של ישיבת בית א-ל.

תשנ"ב: ר' יעקב בן ציון ב"ר נחמן רוטנר זצ"ל, מחליטה, ב' ואספר מעשי י-ה.

תשנ"ה: ר' שלמה זלמן ב"ר חיים יהודה לייב אויערבאך זצ"ל, ר"י קול תורה וב' מנחת שלמה, הליכות שלמה, מעדני ארץ ועוד.

תשס"ה: ר' רפאל ב"ר שמואל בלום זצ"ל, מקאשוי, ב' טל השמים, ברכות שמים ועוד.

תשע"ב: ר' משה יהושע ב"ר חיים מאיר הגר זצ"ל, האדמו"ר מויז'ניץ, ב' ישועות משה.

מה קל יותר - לא לדבר לשון הרע, או לא להאמין ללשון הרע?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

אבל שלא להאמין ללשון הרע - זה יותר פשוט, שהרי כל הנמצא בחברת בני אדם יודע עד כמה נכונים דברי ה'חפץ חיים' שאמר 'שרובם שקרנים וכולם גזמנים', והנסיון מוכיח שכשבדקים כל סיפור לאמיתו, מתברר שהוא שונה לגמרי מהאופן בו הוא סופר והועבר לאנשים.

וכותב עוד ה'חפץ חיים', כי גם על שמיעת לשון הרע, אף שאין בדעתו לקבל את הדבר, יש איסור מן התורה, כיון שהוא על כל פנים מטה את אוזנו לשמוע את הדיבור האסור. אמנם, יש חילוק בין איסור קבלה לאיסור שמיעה, שאם שמיעת הסיפור עשויה להועיל לו בעתיד [אם אכן הוא אמת], וכגון שהיה בדעתו לעבוד אצל אותו פלוני, או להשתתף עמו בעסק מסוים או להשתדך עמו - מותר לו לשמוע כדי לחוש בלבד, אך לא להאמין. וכן אם זה לתועלת אחרים, שרוצה לחקור אם הדבר נכון כדי להוכיח לאותו פלוני וכדומה, מותר, כי כוונתו לתועלת ולא כדי לשמוע את גנות הזולת.

היום מתחילים כלל ו' מהלכות לשון הרע, העוסק באיסור קבלת ושמיעת לשון הרע. בגדר איסור קבלת לשון הרע כותב ה'חפץ חיים', דהיינו שאסור להאמין בלב שהסיפור אמת, כי על ידי זה יבוזה בעיניו מי שנאמרו עליו הדברים.

בהגהות 'באר מים חיים' כותב ה'חפץ חיים' כי אין איסור להאמין לעצם העובדות ששמע, אלא לגנאי הנובע מהן. בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מביאים בזה מדברי האחרונים, שלפי זה ישנה עצה נפלאה שלא להיכשל בקבלת לשון הרע: מי שמרגיל עצמו לדון כל אדם לכף זכות, נמצא שמוטר לו להאמין לעצם הסיפור, שהרי אין חברו מתגנה על ידי זה, שהרי ידון אותו מיד לכף זכות.

ומביאים על כך מה שסיפר הגר"ה זקס, שאמו ע"ה (בתו של הח"ח) התבטאה בפניו, שלדבר לשון הרע זה בידו של האדם, אבל היאך ניתן לומר לאדם שלא להאמין? והשיב לה שאדרבא, לא לספר לשון הרע כאשר היצר בוער בקרבו, זה דבר שאינו קל כלל,

יארצייט מרן הגאון רבי שלמה זלמן ב"ר חיים יהודה ליב אויערבאך זצ"ל

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך הגיע לשיבת "קול תורה" כדי להבחן על ידי מסירת שיעור אם הוא מתאים לכהן כראש הישיבה. הג"ר יונה מרצבך הקשה קושיה חזקה על דבריו, והגרש"ז אמר שאינו יודע תשובה, וכשחזר לביתו סיפר בצער שנכשל במבחן, אולם הגר"י מרצבך אמר: "באותו רגע שהגרש"ז אמר שאינו יודע תשובה החלטתי שהוא ראש הישיבה, כי רק מי שיש לו מידת 'מודה על האמת' ראוי לאצטלא זו".

(אורחות מוסר עמ' קסא)

נשתדל לדבוק במידת האמת ואף אם תגרם לנו על ידי כך אי נעימות.